

Ekzercaro

Tiu ekzercaro rilatas al la lernolibro de Stano Marček
« Esperanto per rekta metodo »
Ĝi celas franclingvajn komencantojn.

*Ce recueil d'exercices se rapporte au livre de Stano Marček
« L'espéranto par la méthode directe »
Il vise les débutants de langue française.*

Claude Labetaa

labetaa.claude@wanadoo.fr

(skribu al mi por ekhavi la korektitan ekzercaron)

Perigorda Esperantista Grupo
Groupe Espérantiste Périgourdin

Mi dankegas al Paul Signoret, kiu amike reviziis tiun ekzercaron, kaj miaj gelernantoj el Perigozo, la unuaj kiuj spertis ĝin.

Je remercie beaucoup Paul Signoret, qui a amicalement relu et corrigé ce recueil d'exercices, ainsi que mes élèves de Périgueux, les premiers qui l'ont expérimenté.

Bonvolu traduki la ĉi-subajn frazojn. *Veillez traduire les phrases ci-dessous.*

La numeroj kondukas al helpo. *Les numéros conduisent à une aide.*

Esperanto	Français
<p>Ni ŝatas bestojn, sed ni preferas homojn. Mi estas malsana ĉar mi tro manĝis ĉokoladon. Tablo kaj seĝoj estas objektoj, pli precize mebloj. Sur la tablo estas unu lampo, du libroj kaj tri kraĵonoj. Mi forgesis mian kajeron. Ankaŭ mi! (1) Mi bedaŭras, sed mi ne povas bone labori. Ankaŭ mi bedaŭras, sed mi scias, ke vi lernas serioze. (1) Mi deziras bonan kuraĝon al vi.</p>	
	<p><i>Peter et Maria sont des êtres humains. Qu'est-ce que c'est ? C'est un cheval. Qu'est-ce qu'un cheval ? Un cheval n'est pas un être humain. Un cheval est un animal. Un chien aussi est un animal. (1) Une table, une chaise sont des objets. Un crayon et une plume aussi sont des objets. (1) Cela est-il une table ? (2) Non, cela n'est pas une table, mais un tableau. Une rose est une fleur mais une pomme est un fruit. Où est-elle assise ? Elle est assise sur une chaise. Est-il debout sur la table ? (2) Non ! Il est debout sur le sol (plancher). Le livre est sur la table, mais le crayon est sur le sol. Le papier est blanc. Comment est le tableau ? (3) Le tableau est grand et noir. Comment est le chocolat ? (3) Le chocolat est bon. Comment est la maison ? (3) Elle est grande mais laide. Il y a un grand jardin à côté de la maison. Où sont le chien et le chat ? Le chien est à côté de moi mais le chat est sous la table. Qui es-tu ? Je suis ..... Qui sont-ils ? Ce sont Peter et Maria. De l'eau mauvaise est dans le verre. Où sommes-nous ? Dans la maison de Peter et Maria. Sous un grand arbre, il y a de belles roses.</i></p>

(1) Le mot « ankaŭ » (= « aussi ») doit être placé avant celui auquel il s'applique.

(2) « Ĉu » est interrogatif. Après ce mot, il n'est pas nécessaire d'invertir sujet et verbe comme en français.

(3) « Comment » peut être traduit par « Kia » si la réponse attendue est un adjectif (un adjectif se termine par un « a », comme « Kia »). Si la réponse est un adverbe (décrivant la manière) nous utiliserons plus tard un autre mot : « Kiel ».

Bonvolu traduki la ĉi-subajn frazojn. *Veillez traduire les phrases ci-dessous.*

- Ni ŝatas nian domon : la finale « n » indique ici un complément d'objet direct (COD). C'est l'**accusatif**.

Esperanto	Français
<p>En la domo de Peter loĝas li, lia fratino Maria, lia patro, lia patrino, lia avo kaj lia avino. Maria estas juna knabino; ŝia frato estas Peter. Peter kaj Maria estas gefratoj. La gepatroj estas la patro kaj la patrino. La gepatroj de la patro de Peter kaj Maria estas iliaj geavoj: ilia avo kaj ilia avino. Ankaŭ la gepatroj de ilia patrino estas iliaj geavoj. La geavoj de Peter kaj Maria estas maljunaj. Mia avino biciklas. Kaj la via? Ne, ŝi timas bicikli. Ŝi diras, ke bicikli estas danĝere kaj preferas paŝi. Perigozo estas urbo tre bela kaj ne tro granda. Amiko de la familio atendas ĉe la pordo de la domo. La hundo rigardas lin sed ne bojas. En la dormoĉambro de Peter estas lito, ŝranko, skribotablo, seĝo, pordo kaj fenestro. Tra la fenestro oni vidas la ĝardenon. En la manĝoĉambro estas tablo kaj seĝoj. Kiuj estas la viroj de la domo? Ili estas Peter, lia patro kaj lia avo. Ni ŝatas nian domon. Ĝia ĝardeno estas agrabla.</p>	
	<p><i>Peter est le frère de Maria. Mon grand-père est très vieux. Sur la table, il y a un beau livre. Est-il à toi ? Oui, il est à moi. Votre père est jeune ; le mien aussi. Vos parents sont jeunes. La famille habite dans une belle maison. Notre maison est dans une très grande ville. Vos livres sont dans notre armoire, à côté du bureau. La chambre de Maria est belle, mais son bureau est trop petit. Son bureau est à côté de la porte. L'armoire est-elle à toi ? Qui sont les femmes de la maison ? Ce sont Maria, sa mère et sa grand-mère. Où est mon grand-père ? Il est assis sous un arbre et regarde le jardin. Vous aimez beaucoup votre chien. Le chien est debout à côté de la maison. La maison est agréable. Habiter dans votre maison est très agréable. Faire du vélo dans une grande ville est difficile.</i></p>

Bonvolu traduki la ĉi-subajn frazojn. *Veillez traduire les phrases ci-dessous.*

• **de** = *de (appartenance), depuis...*

al = *à (mouvement vers...)*

Esperanto

Français

Maria iras de la lito al la fenestro.
 Peter iras de la dormoĉambro al la banĉambro.
 Peter parolas al Maria. Ŝi aŭskultas lin.
 Nun Peter skribas kaj Maria legas interesan libron.
 Ĉu tiu viro estas via patro? Ne, li estas mia onklo.
 Kiu domo estas via? Tiu. Tiu domo estas mia.
 Kie estas la via? Ĝi estas tie, apud la stacidomo.
 Kie? Tie! Ne ĉi tie! Tie!
 Kiu libro estas via? Tiu ĉi! Tiu ĉi libro.
 Maria skribas leteron al amiko.
 La gepatroj de Peter kaj Maria havas belan domon.
 Ankaŭ iliaj geavoj. Ili havas grandan ĝardenon.
 Kion vi rigardas? Mi rigardas ilian hundon.
 Kion ĝi faras? Ĝi iras de la domo al la ĝardeno.
 Granda vazo estas sur la tablo.
 Kiaj estas la rozoj? Ili estas ruĝaj.
 Ĉu vi ŝatas blankan ĉokoladon?
 Ne, mi preferas brunan (ĉokoladon).

*Peter va de la chambre à la salle à manger.
 Maria va du bureau à la fenêtre.
 Je t'écoute. Que veux-tu me dire ?
 Je lis un livre intéressant.
 Cette jeune fille est-elle ta sœur ? Non, c'est ma cousine.
 Quel livre est à toi ? Celui-ci.
 Où est ta chambre ? Ici, à côté de la salle de bains.
 Où est-elle ? Ici ! Pas là ! Ici !
 Quelle maison est à toi ? Celle-là, à côté de la mairie.
 J'écris une longue lettre à une amie.
 Les cousins de Peter et Maria ont une petite maison.
 Leur maison est petite mais leur jardin est grand.
 Comment est ta chambre ?
 Elle n'est pas grande mais agréable.
 J'aime les roses rouges.
 Préfères-tu le chocolat brun ?
 Que fais-tu ? J'apprends l'espéranto.
 Ce livre est-il intéressant ?
 Oui, mais les exercices sont trop longs !
 Tu as raison...*

Bonvolu traduki la ĉi-subajn frazojn. *Veillez traduire les phrases ci-dessous.*

Oni lernas la nombrojn ĝis 10. *On y apprend les nombres jusqu'à 10.*

Kaj kiel uzi kelkajn vortojn. *Et comment utiliser quelques mots.*

- **kun** = *avec, dans le sens de « en compagnie de »*; le contraire est **sen** = *sans*
- **per** = *avec, dans le sens de « au moyen de »*
- **ilo** = *outil* skribilo = *outil pour écrire (stylo...)*

Juste pour rire : ŝerci = *plaisanter, ne doit pas être confondu avec serĉi = chercher*

Esperanto	Français
<p>Ĉu vi venis kun via amiko? Ne, mi venis sen li. Mi estas sola. Kiom da fingroj entute estas en la du manoj? Unu, du, tri, kvar, kvin, ses, sep, ok, naŭ, dek. Kiom estas kvar kaj tri? Bonvolu lasi min pripensi... Jes, sed ne kalkulu per viaj fingroj. Ses!... Ne, mi eraras! Kvar kaj tri estas sep! Kiom da haroj li havas? Vi ŝercas, li estas senhara! Kaj vi? Mi ne povas scii ĉar ili estas tro multaj. (1) Per kio vi skribas? Ĉu per fontoplumo? Ne, mi preferas uzi krajonon aŭ globskribilon. Mi parolas per mia buŝo, vi aŭdas per viaj oreloj. Montru al mi viajn manojn! Viajn piedojn! En la klasĉambro, bildo montras homan korpon. Oni vidas la kapon, la kolon, la brakojn, la krurojn... Per kio vi vidas? Per la okuloj. Per kio vi kuras? Per la kruroj.</p>	
	<p><i>Es-tu venu avec tes parents ? Non, je suis venu sans eux. Je suis seul. Combien de doigts y a-t-il dans une main ? Cinq. Combien font six et deux ? Huit. Cinq et quatre font neuf. Est-ce que je me trompe ? Mon frère préfère écrire avec un crayon. Mais je préfère écrire avec un stylobille. Peter montrera la maison aux amis de Maria. Je suis venu avec mon chien. J'apprends l'espéranto avec un livre. Dans sa chambre, une image montre un corps humain. Ce chien a une petite tête mais un corps très long. Son cou aussi est long. Il est laid. (2) Cet homme a de grands bras mais des jambes courtes. Et son nez est trop long. Les cheveux de cette dame sont très beaux. Ses yeux aussi sont très beaux. Est-ce qu'ils viennent ? Je regarde, mais je ne les vois pas. Je t'écoute, mais je ne t'entends pas ! Nous avons très bien travaillé.</i></p>

(1) Pardonnez-moi cet exemple, un peu tiré par les cheveux...

(2) Aucun animal n'a été maltraité lors de l'écriture de ce texte.

Hodiaŭ, ni lernos :

- la preteriton (**is**-tempon), la prezencon (**as**-tempon) kaj la futuron (**os**-tempon) de ĉiuj verboj.
le passé, le présent et le futur de tous les verbes
- la tagojn de la semajno
les jours de la semaine
- **antaŭ** = *avant, devant*   **malantaŭ** = *post = après, derrière*
- **kiel** = *comment, de quelle manière*
la réponse est un adverbe (ou une phrase d'explication...)
- bone, bele, rapide, malbone...
on construit un adverbe en ajoutant « e » à la racine.

Esperanto

Français

La tagoj de la semajno estas : lundo, mardo, merkredo, ĵaŭdo, vendredo, sabato kaj dimanĉo.
Hodiaŭ estas la nuna tago; hieraŭ estis la antaŭa tago; morgaŭ estos la posta tago.
Hodiaŭ estas lundo, hieraŭ estis dimanĉo, morgaŭ estos mardo.
Nun ni estas en la esperanto-kurso.
Poste (= Post tio) mi revenos al mia hejmo.
Ni komencas la kurson je la dek-oka (horo) kaj tridek minutoj.
Antaŭ du horoj mi promenis en la urbo.
Post du horoj mi manĝos en restoracio.
Mi trinkas limonadon ĉar mi soifas.
Kiel kuras la hundo? Rapide.
Miaj geavoj paŝas malrapide ĉar ili estas maljunaj.
Kiel vi fartas? Ĉu bone? Ne, malbone.
Ĉu vi lernas esperanton serioze?
Jes, efektive.
Ĉu vi malserioze babilas dum la kursoj?
Ne, tute ne!

*C'est aujourd'hui vendredi.
Quel jour c'était hier ? .....
Quel jour ce sera demain ? .....
Je mange du chocolat parce que je l'apprécie.
Comment allez-vous ?
Mal, parce que j'ai mangé du chocolat.
Que faisiez-vous avant le cours ?
Avant le cours, je travaillais.
Qu'allez-vous faire après ?
Après le cours, je me promènerai dans la ville.
Il sera ici dans une heure et vingt minutes.
Peter est devant la porte.
Maria est derrière la maison.
Elle travaille dans le jardin.
Comment est le chocolat ? Bon ?
Comment travaille-t-il ? Sérieusement ?
Ce chien court vite parce qu'il est jeune.
A côté de qui étiez-vous assis ?
J'ai bien travaillé car j'aime l'espéranto.*

- manĝi, trinki, dormi... *manger, boire, dormir... les verbes à l'infinitif se terminent par « i »*
- manĝu, trinku, dormu... *mangez, buvez, dormez... le volitif (impératif- subjonctif) se termine par « u »*
- **da** traduit notre « de » lorsqu'il s'agit de quantité.
- gepatroj = patro kaj patrino **gesinjoroj** = sinjoroj kaj sinjorinoj « **ge** » réunit les deux sexes.

Esperanto

Français

Saluton! Kiel vi fartas?
 Kion volas trinki la knabo? Li volas trinki akvon.
 Donu al li akvon, mi petas. Bonvolu doni al li akvon.
 Kial ŝi ne volas manĝi?
 Ŝi ne volas manĝi ĉar ŝi estas sata.
 Sed mi estas malsata! Kaj mi ankaŭ tre soifas!
 Hodiaŭ mi ne povas legi ĉar mi ne havas libron.
 Lastanokte (En la lasta nokto) mi ne povis dormi.
 La infanoj ŝatas ludi.
 Bonvolu fermi la pordon kaj malfermi la fenestron.
 Mi deziras aĉeti botelon da lakto kaj panon.
 Estas sur la tablo ses glasoj de akvo.
 Miaj gepatroj deziras trinki glason da akvo.
 Ni havas multajn geamikojn. Ni havas multe da geamikoj.
 Demando: kiom da monatoj estas en unu jaro?
 Respondo: dek du.
 Kiom da tagoj estas en unu jaro? Tricent sesdek kvin.
 Li estas dika ĉar li multe manĝas kaj ŝatas trinki bieron.
 Mi deziras aĉeti kvin kilogramojn da terpomoj kaj du litrojn da lakto.

*Que voulez-vous manger ? Et boire ?
 Veuillez me donner du pain et du lait, je vous prie.
 Pourquoi vos parents n'ont-ils pas mangé ?
 Parce qu'ils n'avaient pas faim.
 Pourquoi ne veux-tu pas boire ?
 Je ne veux pas boire parce que je n'ai pas soif.
 Ils sont très fatigués car ils n'ont pas pu dormir.
 Leurs petits-enfants aiment beaucoup jouer.
 Ouvrez-moi la porte, s'il vous plaît !
 Veuillez me donner un kilogramme de sucre, s'il vous plaît.
 Bonjour madame ! Je souhaite acheter vingt-quatre verres
 à eau et douze verres à vin.
 J'ai soif ! Veuillez me donner un verre d'eau, s'il vous plaît.
 Je déteste la bière.
 Il y a un litre de lait dans cette bouteille.
 Il m'a questionné mais je n'ai pas pu répondre.
 Les questions étaient-elles trop difficiles ?
 Combien de jours y a-t-il dans une semaine ? Sept.
 Combien d'heures y a-t-il dans une journée ? Vingt-quatre.
 Il est maigre parce qu'il mange trop peu.
 A bientôt ! Portez-vous bien !*

- **...ejo** désigne un lieu   loĝejo, manĝejo, preĝejo...   *logement, réfectoire, église (lieu où l'on prie)...*
- **...anto** désigne l'auteur (présent) d'une action   lernanto, manĝanto   *élève, convive...*
- **...isto** en désigne l'auteur professionnel ou habituel   instruisto, laboristo...   *enseignant, ouvrier...*
- **...ano** = membre   familiano, urbano, Parizano...   *membre de la famille, citoyen, Parisien...*
- **ĉe** la tablo = à table (proximité immédiate)   **inter** = entre   **el** = à partir de (indique une origine)
- trinki **el** la glaso = boire dans le verre   rigardi **el** la fenestro = regarder depuis le fenêtre
- **comparatif** : li estas **(mal)pli** granda **ol** mi   **superlatif** : li estas la **(mal)plej** granda **el** ni

Esperanto

Français

Kiom da ĉambroj estas en via loĝejo?
 Nia loĝejo estas kvar-ĉambra.
 Ĉu vi ŝatas naĝi en la maro? Ne, mi preferas naĝejon.
 La laboristoj eliras el la fabriko je la dek-sesa.
 Ne trinku el la botelo sed el via glaso! (aŭ per via glaso!)
 Lia patro laboras en kampoj. Li estas traktoristo.
 La gelernantoj atendas la instruiston ĉe la pordo de la klasĉambro. Mi atendas inter la preĝejo kaj la urbodomo.
 En tiu urbo estas multaj biciklantoj.
 Lia onklo estas fama biciklisto.
 Jes, mi konas lin. Li estas la plej bona el la tuta teamo.
 Peter estas pli alta ol Maria sed malpli alta ol Bruno.
 Vi pravas. Maria estas pli malalta ol Peter.
 Ŝi estas la plej malalta el ili.
 Jes. Oni povas ankaŭ diri, ke ŝi estas malpli alta ol Peter kaj ke ŝi estas la malplej alta el ili.
 Ŝi estas la plej juna = ŝi estas la malplej aĝa (maljuna).
 Kiom da familianoj vivas en via domo?
 Bonvolu traduki sen erari, mi petas.

*Notre logement a trois pièces.
 Après le repas, les élèves iront au dortoir.
 Il y a beaucoup d'ouvriers dans cette usine.
 De nombreux citoyens ont un vélo.
 Les convives (personnes qui mangent) sont à table.
 Aujourd'hui on voit de nombreux cyclistes dans les rues.
 Son frère est un cycliste (professionnel).
 L'enseignant est au bureau. Il pose des questions.
 Maria est (debout) au tableau. Elle répond.
 Claude vous attend à la porte du café (lieu où l'on boit).
 Bruno est assis entre Alexia et Elsa. Il boit dans un verre.
 Sur l'image on voit trois maisons.
 La troisième maison est la plus haute... ou la moins basse.
 La première est la plus basse... ou la moins haute.
 Un cheval est plus grand qu'un chien mais moins grand qu'un éléphant (elefanto). Un cheval est moins petit qu'un chien mais plus petit qu'un éléphant.
 L'image (bildo) montre une rue entre l'église et la mairie.
 J'espère que cet exercice est plus intéressant que le précédent (antaŭa) mais moins que le suivant (posta)...*

- **...aro** désigne un groupe, un ensemble arbaro = bois (forêt) vagonaro = train hararo = chevelure
- **kiam** = quand, lorsque (interrogatif ou relatif) **kioma** = « combienième » (interroge sur le rang)
- **je** = à (telle heure...) **ĝis** = jusqu'à
- **si** est le pronom personnel réfléchi : il renvoie au sujet du verbe, uniquement à la 3ème personne du singulier ou du pluriel (mais **si** ne peut être sujet du verbe). **sia** est le pronom possessif correspondant.

Esperanto

Français

Mi tre ŝatas matene promeni en arbaro.
 Morgaŭ vespere mi iros al Parizo per vagonaro (trajno).
 Ŝia hararo estas tre bela.
 Kiam ni manĝos? Baldaŭ.
 Je kioma horo? Je la dek-dua (horo) kaj tridek (minutoj).
 Unu jaro havas dek du monatojn: Januaro, Februaro, Marto, Aprilo, Majo, Junio, Julio, Aŭgusto, Septembro, Oktobro, Novembro kaj Decembro.
 Kiu tago estas hodiaŭ? Lundo.
 Kiu dato estas hodiaŭ? La 2an de Februaro 2010.
 La komenco de la kurso estas je la dek-oka kaj tridek (minutoj) kaj ĝia fino estas je la dudeka.
 Li lavas sin. Ŝi lavas sin. Ili lavas sin.
 Li lavas sian filon = li lavas lin.
 Li lavas lian filon = li lavas la filon de alia viro.
 Ŝi lavas sian filinon = ŝi lavas ŝin.
 Li lavas sian hundon = li lavas ĝin.
 Ili veturis nokte per sia aŭto kaj poste ripozis.
 Ili korespondas kaj interŝanĝas leterojn kun siaj geamikoj.
 Ili ricevis bildkarton kun bela poŝtmarko.

Quand est le début du cours ?
Nous avons commencé il y a quinze minutes.
Quand finirons-nous ?
Nous finirons dans une heure quinze minutes.
Quand travaille-t-il ? Le matin.
Quand se repose-t-il ? Le soir.
Quand dort-il ? La nuit.
A quelle heure arrivera le train ?
A vingt-et-une heures cinquante-deux.
Je travaille de septembre à juin.
J'ai rendez-vous (rendevuo) mercredi à seize heures quinze.
Il a mangé son gâteau (le sien). (gâteau = kuko)
Il a mangé son gâteau (celui de son frère).
Il a mangé son gâteau (celui de sa sœur).
Il a mangé son gâteau (celui de son chien !). (1)
Ils ont voyagé avec leur voiture (la voiture de leurs amis).
Ils ont voyagé avec leur (propre) voiture.
Leur (propre) voiture est tombée en panne (paneis).
Elle aime se regarder dans le miroir (tra la spegulo).
Il est vingt heures. C'est la fin de ce cours.

- Les **corrélatifs** sont des petits mots classés dans un tableau logique (9 lignes de 5 colonnes = 45 mots) :
- **kio, tio, io, ĉio, nenio** s'utilisent pour des choses (concrètes ou abstraites).
- **kio** est interrogatif ou relatif, **tio** démonstratif, **io** indéfini, **ĉio** collectif et **nenio** négatif.
- **kiu, tiu, iu, ĉiu, neniu**, classés sur le même modèle, s'utilisent pour distinguer des éléments d'un ensemble.
- ...**igi** = faire, rendre   dormigi = faire dormir   varmigi = rendre chaud   purigi = rendre propre, nettoyer
- ...**iĝi** = devenir   laciĝi = se fatiguer   komenciĝi = commencer   finiĝi = finir

pour les distinguer : **igi** est actif et rend un verbe transitif   **iĝi** est plutôt passif et rend un verbe intransitif

Esperanto

Français

Ĉu vi volas manĝi ion? Jes, dankon.
 Jen, ĉio estas sur la tablo.
 Kion vi volas manĝi? Kion ?
 Mi volas manĝi tion. Jes, tion (tion ĉi).
 Ĉu vi volas trinki ion? Ne. Mi volas trinki nenion.
 Jen ĉiuj miaj libroj. Ĉu vi volas legi iun (el ili)?
 Kiun libron vi volas legi? Kiun?
 Mi volas legi tiun libron. Jes, tiun (tiun ĉi).
 En la pakaĵo estas io, sed mi ne scias kio.
 Rigardu ĉion, kio estas en la pakaĵo.
 Prenu tion, kion vi volas sed diru nenion.
 Kiu estas tiu viro? Mi ne scias, kiu li estas.
 Ĉu iu venis? Neniu venis.
 Tiu biciklisto estas la plej rapida el ĉiuj.
 Ĉiu sezono estas bela. Post somero venos aŭtuno.
 Kiam vintro finiĝas printempo komenciĝas.
 La patrino dormigas sian bebon.
 Ŝi varmigis la lakton. La lakto varmiĝis.
 Mi malplenigas mian glason je via sano!

Veillez compléter le texte.
Bonjour ! Que désirez-vous ? Je désire acheter un livre.
Tout est sur la table. Ils sont tous sur la table.
Lequel (d'entre eux) voulez-vous acheter ?
Je choisis celui-ci. (choisir = elekti)
Celui que vous avez choisi est très intéressant.
D'ailleurs (krome), aucun n'est mauvais.
Je ferai ce que vous voudrez.
Je n'ai vu personne. Pourtant (tamen) quelqu'un est venu.
Quelqu'un m'a donné ce paquet.
Il n'y a rien dans ce paquet.
La pièce est sale. Veuillez la nettoyer, s'il vous plaît.
Je suis fatigué. Je me suis fatigué hier.
Cette promenade m'a fatigué.
Veillez remplir mon verre, s'il vous plaît.
Le cours commence à dix-huit heures trente (minutes) et
fini une heure trente minutes après.
Dépêchez-vous (rapidu!) ! Je commence le cours.
Dépêchez-vous ! Le cours commence.
Ce cours se termine. A bientôt !

- *Les **corrélatifs** (suite) :*
- **kia, tia, ia, ĉia, nenia** *concernent des qualificatifs (qualité).* Ex. : **kia** = comment (quelle sorte de).
- **kie, tie, ie, ĉie, nenie**, *concernent des lieux.* Ex. : **kie** = où
- **kiam, tiam, iam, ĉiam, neniam** *concernent des temps.* Ex. : **kiam** = quand
- **...eg.** = *suffixe augmentatif* **...et.** = *suffixe diminutif*

Esperanto

Français

L. L. Zamenhof naskiĝis en 1859 kaj mortis en 1917.
 Li do vivis dum 58 jaroj.
 Koloroj. La ĉielo estas blua, ĉerizo ruĝa, citrono flava, folio verda, ĉokolado bruna...
 Kia estas la ĉemizo, kiun vi aĉetis?
 Ĝi estas blua kaj larĝa. Mi serĉis tian ĉemizon.
 La viro havis ian sakon. Mi ne scias, kia ĝi estis.
 Mi volas aĉeti nenan ĉapelon ĉar mi malŝatas ĉiajn ĉapelojn.
 Kie oni povas lavi kaj vesti sin? Tie, en la banĉambro.
 Mi lasis miajn okulvitrojn ie kaj nun mi ne scias, kie ili estas. Mi serĉis ĉie.
 Ili estas nenie en tiu ĉambro.
 Vi lasas ilin ie ajn. Jen ili! Mi trovis ilin tie.
 Kiam vi vekos min? Vi devos vekigi je la sesa. Jam!
 Vi scias, ke mi preferas veturi, kiam la suno ne brilas.
 Kiam ni manĝos? Ni manĝos tiam, kiam ili alvenos.
 Vi scias, ke mi ne ŝatas manĝi iam ajn.
 Jes, sed ili neniam malfruas. Ili ĉiam akuratas.
 En la kuirejo oni preparas la manĝojn.
 Dometo estas malgranda domo.
 Domego estas granda domo.

*Quand je suis né, mes parents habitaient une maisonnette.
 Son grand-père est mort hier.
 Votre maison est magnifique, mais je préfère habiter dans une grande ville. Où peut-on danser dans cette bourgade ?
 Ses vêtements sont trop grands. Il les aime ainsi.
 La dame avait une certaine sorte de chapeau.
 Il a regardé partout dans la pièce mais il n'a trouvé sa montre (brakhorloĝo) nulle part.
 Il l'a pourtant laissée quelque part. Oui, n'importe où !
 Je loge là où tu logeais l'année dernière (pasintan jaron).
 J'irai là où tu iras.
 Nous « petit-déjeunurons » dans la cuisine.
 Pour le petit-déjeuner, j'ai besoin de lait, de pain et de beurre. (avoir besoin de = bezoni, verbe transitif)
 Nous irons à la gare seulement quand le train sera là.
 Mon chien a toujours faim.
 Elle sourit toujours mais son mari n'est jamais content.
 Quand et où avez-vous appris l'espéranto ?
 Un jour, tu verras, je parlerai excellemment l'espéranto !*

- *Les mots logiques ou **corrélatifs** (suite) :*
- **kiom, tiom, iom, ĉiom, neniom** concernent les quantités *Ex. : kiom = combien*
- **kies, ties, ies, ĉies, nenies** concernent l'appartenance. *Ex. : kies = à qui, de qui, dont.*
- **...ilo** = suffixe désignant un outil, un ustensile **ek...** = préfixe indiquant le début d'une action ou sa soudaineté

Esperanto

Français

Tranĉilo, kulero kaj forko estas manĝiloj.
 Plumo, kraĵono kaj kreto estas skribiloj.
 Maria kombas sian hararon per kombilo.
 Tondilo povas tondi paperon.
 Por kudri Panjo uzas kudrilon.
 Oni fajfas per fajfilo aŭ per la buŝo.
 Soldatoj pafas per pafilo.
 Birdoj kaj aviadiloj havas flugilojn por flugi.
 Sur la strato veturas diversaj veturiloj: aŭtoj, bicikloj...
 Sur la korto la infanoj ludas per ludiloj.
 Mi ne trovas la ŝlosilon. Mi ne povas malfermi la pordon.
 Tage oni laboras, nokte oni dormas.
 Mi deziras iom da lakto. Kiom da lakto vi volas?
 Ne trinku tiom da kafo.
 La gelernantoj eklaboras, kiam ili aŭdas la sonorilon.
 Ili sidas sur benkoj kaj babilas.
 Iom post iom la infanoj silentas kaj ekdormas.
 Kies libro estas sur la tablo? Ĝi estas mia.
 Kies voĉon ni aŭdis? Mi pensas, ke estas la voĉo de Petro.
 La sinjoro, kies filon vi konas, venis.
 Kiam oni estas malsana, oni devas ripozi.
 Montru al mi kelkajn librojn.
 Diru al mi la veron.

*Mettez les couverts sur la table, je vous prie.
 Veuillez me donner un ustensile pour écrire.
 Donne-lui un peigne et des ciseaux.
 Qui a sifflé ?
 Cet oiseau a des ailes très longues.
 Quel véhicule as-tu utilisé ?
 Dans la cour il reste quelques jouets.
 On a verrouillé la porte mais j'ai la clé.
 Mon père travaille souvent la nuit.
 Veux-tu un peu de café ? Combien de café ?
 Les enfants bavardent dans la cour.
 Veuillez vous taire ! Nous commençons à travailler.
 A qui est cette voiture ?
 La dame dont le fils est malade est venue.
 J'ai entendu la voix de ma fille.
 Il ne dit pas la vérité.
 Montrez-moi votre maison.*

- **kial, tial, ial, ĉial, nenial** *concernent la raison.* Ex. : **kial?** = pourquoi ?
- **kiel, tiel, iel, ĉiel, neniel** *concernent la manière.* Ex. : **kiel?** = comment ?
- **...n** = *l'accusatif peut aussi indiquer la destination d'un mouvement :*
kie vi estas? = où es-tu ? (pas de mouvement)   mais   kien vi iras? = où vas-tu ?
- **...ido** = descendant   katido = chaton   hundo = chiot   « Ido » = langage dérivant de l'espéranto
- **pri** = au sujet de   mi parolas pri esperanto = mi priparolas esperanton

Esperanto

Français

La bovino nutras sian (bov)idon per sia lakto.
 Kial tiu kokido estas malforta? Ĝi ĵus eliris el sia ovo.
 Tiu birdido falis el sia nesto.
 La kato saltas (de la planko) sur la tablon.
 Ludante la kato saltas sur la tablo (li jam estas tie).
 Hodiaŭ la vetero estas bela. Tial mi iros al la urbo.
 Mi eniros en la parkon kaj promenos en ĝi.
 Sed mi havas multe da laboro. Tial mi reiros hejmen.
 Mi ofte legis pri Esperanto en gazeto.
 Bone pripensu tiun aferon.
 Venu priparoli ĝin iam ajn.
 Diru kion ajn vi volas, mi ne konsentas.
 Lampo lumas kaj fajro brulas en la forno.
 Sidante sur komforta fotelo li legas interesan romanon.
 Rakontu, Marko! Ne, mi ne havas sufiĉe da tempo.
 Kiel oni faru tion? Ĉu vi povus helpi al mi?
 Lasu min montri al vi. Rigardu! Oni faru tiel.
 Kiel ĉarmaj estas tiuj katidoj!
 Li jam estas tiel granda, kiel mi.
 Ĉu vi ŝatas historion tiel multe, kiel geografion?
 Jes, sed mi preferas matematikon... kaj esperanton!

*Combien d'œufs y a-t-il dans ce nid-ci ?
 Regarde ! Cette jument est avec deux poulains.
 La grenouille saute dans l'eau (elle y était déjà).
 La grenouille (rano) saute (du bord) dans l'eau.
 Que votre jardin est beau !
 Mais pas aussi beau que celui de mes grands-parents.
 Le temps est aussi beau cette semaine que la précédente
 (pasinta) mais il pleuvra la semaine prochaine (venonta).
 Parle-moi de ta famille et de tes amis.
 Quoi que tu dises, j'irai. Réfléchis bien à cela.
 Il arrive souvent n'importe quand.
 Des grues (gruoj) volent au-dessus de (super) Périgueux.
 Où vont-elles ? Vers le nord. C'est le printemps...
 Comment ont-ils fait ça ? Comme ça, regarde...
 Il est enseignant en histoire et géographie.
 Laissez-moi raconter, s'il vous plaît.
 Pourrais-je vous aider ?
 Il lit son journal dans un fauteuil confortable.
 Je suis fatigué, c'est pourquoi je préfère rentrer chez moi.*

Le volitif (finale « u ») traduit notre impératif et notre subjonctif (ce dernier seulement en cas de volonté ou de nécessité) :

- **helpu** min = *aidez-moi*
- mi deziras, ke vi **helpu** min = *je souhaite que vous m'aidiez*
- **donu** al mi ilon, por ke mi povu... = *donnez-moi un outil pour que je puisse...*
- *mais* : eblas, ke mi malfru**os** = *il est possible que je sois en retard (pas de volonté exprimée ici)*

Le conditionnel (finale « us ») s'emploie, contrairement au français, dans les deux propositions de la phrase :

- se mi est**us** riĉa, mi aĉet**us**... = *si j'étais riche, j'achèterais... (mot à mot : si je serais riche, j'achèterais...)*

Esperanto

Français

Mi deziras, ke vi iru al la vendejo (magazeno).
 Aĉetu diversajn legomojn kiel brasikojn, terpomojn...
 ... almenaŭ kvin, por ke mi faru bonegan supon.
 Alportu viandon kaj fruktojn: pirojn, prunojn...
 Sur la tablo mi preparis tablotukon, buŝtukojn...
 Malvarmas kaj vi malsanas. Ne forgesu vian naztukon.
 Ĉe la preĝejo, iru dekstren kaj ĉe la urbodomo maldekstren.
 La vagonaro veturas tra la tunelo (= traveturas la tunelon).
 La gastoj baldaŭ alvenos. Ĉu vi estas preta?
 Rigardu tra la fenestro: ili jam ĉeestas.
 Kelkaj estas en la mezo de (meze de) la ĝardeno.
 La kuko estas preta. Kiom da personoj gastas?
 Se mi estus riĉa, mi aĉetus aviadilon (flugmaŝinon).
 Mi flugus super kampoj, arbaroj... same kiel birdo.
 Sed mi ne havas sufiĉe da mono.
 Estas multe da personoj ĉirkaŭ la tablo: ili estas unu kontraŭ la alia. Ĉu vi estas kun mi aŭ kontraŭ mi?
 Tio estas alia afero... Ĉu vi bone komprenis min?

*Elle souhaite qu'il aille en ville pour faire des courses (butikumi). Il n'est pas sûr que cela soit possible.
 Donne-moi les légumes que je t'ai demandés.
 Voici les pommes de terre et le chou. Où est la viande ?
 Je n'avais pas assez d'argent pour acheter de la viande.
 Si tu partais plus tôt, tu pourrais acheter un gâteau, le même que la semaine dernière. Mais je ne suis pas prêt.
 Comment étaient les pommes et les poires ? Pas très belles.
 Tu pouvais en acheter au moins quelques-unes.
 Les invités arriveront vers midi.
 Il y a des fleurs au milieu de la table. Qui les a apportées ?
 Une personne que je ne connais pas.
 Les invités sont autour de la table. Ils sont nombreux.
 Combien sont-ils ? Combien d'invités y a-t-il ?
 Que fait-il ? Par la fenêtre, il regarde un avion.
 Autour de la ville, il y a des champs et une forêt.
 Sa main gauche n'est pas aussi habile (lerta) que sa droite.
 La nappe est sur la chaise qui est contre le mur.
 Ne parlez pas trop vite, afin que je vous comprenne.
 Avez-vous bien compris ces diverses affaires ?
 Je souhaite que vous vous portiez bien. A bientôt !*

- **...on.** = *suffixe indiquant une fraction*   **duono** = *moitié*   **triono** = *tiers*   **tri kvaronoj** = *trois quarts*
- **...obl.** = *suffixe multiplicatif*   **duobla** = *double*   **duoble tri estas ses** = *deux fois trois font six*
- **...op.** = *suffixe pour des groupes*   **duopo** = *duo*   **duope** = *par deux*   **kvarope** = *par quatre*
- **...ad.** = *suffixe pour action se prolongeant, se répétant...*   **parolo** = *parole*   **parolado** = *discours*

La préposition **po** s'utilise pour un partage ; on la place devant le nombre attribué à **chacun** des éléments.

- **mi disdonas al ili ludkartojn po 13** = *je leur distribue à chacun 13 cartes.*

Esperanto

Français

Mi faris duonon de mia laboro sed li faris du trionojn.
 Ŝi duone fermis la okulojn.
 Kiom estas la kvinono de tridek? Ses.
 Kioma horo estas? La dek-unua kaj kvarono.
 Ni alvenos tagmeze, post tri kvaronhoroj.
 Kiom estas trioble kvar? Dek du.
 Ili malsatas. Donu al ili biskvitojn po kvin.
 La policistoj iras duope. Duopo estas paro.
 Nun Kajto kantas duope.
 Post longa irado en la naturo doloras min (al mi) la piedoj.
 Tiu hundo ĝenas min per sia bojado.
 La preĝejo havas du altajn turojn.
 Sur unu el ili estas turhorloĝo.
 Ĉu ĝi indikas la saman horon, kiel via brakhorloĝo? Jes.
 Ĝiaj montriloj estas grandegaj.
 Mia vekhorloĝo vekis min tro frue. Mi vekigis tro frue.
 Kiom longa estas la tablo? Mi ne scias. Mezuru!
 Kiomfoje vi provis? Mi jam provis tri fojojn.
 Provu ankoraŭfoje (denove)! Almenaŭ unu fojon (unufoje).
 La reĝo ĝojas, ke li faris agrablan ekskurson.
 Ili haltis apud la rivero por kolekti florojn.
 En la naturo oni povas observi plantojn, bestojn...
 Animaloj estas bestoj kaj homoj.
 Ni do estas animaloj.

*Les trois quarts des invités sont déjà arrivés.
 J'ai à moitié réussi mon examen (sukcesi ekzamenon).
 Kapriol' chante et danse en quatuor. (danser = danci)
 Combien font six fois trois ? ...
 Quel est le tiers de trente-six ? ...
 Attends-moi ! J'aurai fini dans une demi-heure.
 Je souhaite que tu te réveilles à six heures et demie.
 Je pense que ton père se réveillera avant toi.
 Combien de fois je t'ai demandé de te dépêcher (rapidi) !
 Fais attention ! Tu dois mesurer avec précision (precize).
 Il leur a donné une pomme à chacun.
 Combien d'aiguilles a la montre de ton grand-père ? Trois.
 Après leur agréable excursion, le roi dîne avec la reine, le prince et la princesse.
 Cette traduction est vraiment longue. J'ai mal à la tête.
 J'ai déjà essayé (essayer = provi) trois fois de traduire cette phrase ! Notre animateur est un vaurien !*

- ...aĵo = *suffixe indiquant une chose concrète*   manĝi = *manger*   manĝaĵo = *aliment (qqch à manger)*
- ...eco = *suffixe indiquant une qualité*   bela = *beau*   beleco = *beauté*
- ...ulo = *suffixe indiquant un individu*   juna = *jeune (adjectif)*   junulo = *un jeune (substantif)*
- pro = *à cause de (lien de cause à effet)*   mi ŝatas leonojn pro ilia beleco
- for = *loin*   for de la okuloj, for de la koro   foresti = *être absent*   foriri = *partir*

Esperanto

Français

Ŝi rigardas tra la fenestro sed vidas nenion.
 Li ne aŭdas min ĉar aŭskultas muzikon per sia radioaparato.
 Li parolas sed mi ne bone komprenas tion, kion li diras.
 Ĉu vi bezonas kunporti manĝaĵon kaj trinkaĵon?
 Ne diru stultaĵon! Vi ne plu estas infano.
 Pro kio vi ploras? Mi ploras ĉar mi estas malfeliĉa.
 Ŝi estas bela kaj saĝa = ŝi havas belecon kaj saĝecon.
 Junulo kaj junulino renkontiĝis pro ekzameno.
 Tiu stultulo (stulta viro) komprenas nenion.
 Ĉu vi estas fraŭl(in)o? Ne, mi havas kunul(in)on.
 Mi estas preskaŭ sola ĉar miaj geamikoj foriris, krom vi.
 Ilia bebo estas suĉinfano: ĝi ankoraŭ suĉas.
 Nia filo malsaniĝis: li malbone spiras.
 Li nek manĝas nek trinkas kaj preskaŭ ĉiam dormas.
 Kiam liaj gepatroj forpasis (mortis) li ankoraŭ estis juna.
 La tempo pasis kaj li mem lernas: li fariĝis bona studento.
 Edziĝinte li bone zorgis pri siaj (la propraj) infanoj.
 Ĉu vi deziras viziti la infanĝardenon?
 Preskaŭ ĉiuj denove ĉeestas.
 Lastan semajnon multaj el ili forestis pro malsano.

*Ils regardent depuis leur fenêtre et aperçoivent leurs (propres) enfants.
 Je l'appelle mais il ne m'entend pas.
 Les riches n'écoutent pas ce que disent les pauvres.
 Comprenez-vous ses paroles ?
 Je suis malade car j'ai mangé trop de sucreries.
 Les nouvelles sont-elles bonnes ?
 Quelques-uns sont absents pour cause de maladie.
 Partez, il désire rester seul.
 J'apprécie non seulement la beauté, mais aussi la sagesse.
 Respirez par le nez.
 Je les aime tous, à part cet imbécile...
 Il n'est ni grand ni beau.
 Trois personnes s'occupent de dix-huit nourrissons dans cette crèche. Les bébés sont six par pièce.
 Deux de mes fils se sont mariés cette année mais le troisième est toujours célibataire.
 Ma fille s'est mariée l'année dernière.
 Pierre et Anne se marieront l'année prochaine.
 Boudiou ! Ce recueil d'exercices comporte environ quarante questions par page !*

- **...em.** = *suffixe indiquant un penchant, une tendance* laborema = *travailleur* ludema = *joueur*
- **...ebl.** = *indique une possibilité* manĝebla = *mangeable* eble = *peut-être*
- **re...** = *préfixe pour répéter (comme en français)* refari = *refaire* reveni = *revenir*
- **dis...** = *indique une dispersion* disdoni = *distribuer* distranĉi = *partager*
- **kvankam** = *bien que* **tamen** = *cependant* **kvankam** li estas riĉa, **tamen** li ne estas feliĉa

Esperanto

Français

Kvankam la suno brilas, tamen estas malvarme.
 Silentu! Vi estas tro babilemaj.
 Li ne havas sufiĉe da mono, kvankam li estas ŝparema.
 Via historio ne estas kredebla. Vitro estas travidebla.
 Unu el la ĉeestantoj disdonas la ludkartojn.
 La leterportisto disportas leterojn kaj bildkartojn.
 Li ankoraŭ ne redonis la monon, kiun mi pruntedonis (alpruntis) al li.
 KREDU min! Mi emas pruntepreni (deprunti) de neniuj kaj preferas ŝpari monon antaŭ aĉeti.
 Irante al magazeno, mi ekkonsciis (rimarkis), ke refoje mi forgesis mian monujon. Mi do revenis.
 Ĉu vi ne forgesis sukerojn? Ne, ĝi estas en la korbo.
 La homa korpo konsistas el tri ĉefaj partoj: la kapo, la trunko kaj la membroj (brakoj kaj kruroj).
 La trunko konsistas el la brusto, la ventro kaj la dorso.
 La piedoj de la simioj estas similaj al manoj, kun longaj fingroj. Ĝirafoj havas (posedas) tre longan kolon.
 Ŝiaj haroj kaŝas grandan parton de ŝia frunto.
 Lia barbo kovras liajn vangojn kaj mentonon.
 La kuracisto volas vidi lian langon: « Malfermu la buŝon! »
 Mi ne povas lin rekoni ĉar ne vidis lian vizaĝon.

Bien qu'il soit sérieux et très habile (lerta), il n'a pourtant pas réussi à faire cela. Dommage ! (domaĝo = dommage)
Mon voisin n'est pas loquace : le silence est habituellement sa seule réponse. Je l'ai tout de même fait parler.
Bien qu'il soit très craintif, il a quand même pris la parole.
Cette eau n'est pas potable. Ne la buvez pas !
Ses parents se sont séparés (« sont devenus séparés »).
On a séparé les combattants (batali = combattre).
Ils ont bien vendu ce livre dans tout le pays.
Ne lui prêtez pas d'argent ! Il n'est pas assez économe.
J'ai acheté ma maison grâce à un emprunt.
Les doigts de ce pianiste sont très longs.
Son beau visage se dresse sur un long cou.
Gifler (vangofrapo), c'est frapper une joue avec la main.
J'ai mal au ventre. Ai-je trop mangé?
Je pars demain, mais mon sac à dos n'est pas encore prêt.
J'ai fini cet exercice bien qu'il soit long et difficile. Je peux être fier (fière) de moi !

- **...ujo** = *suffixe indiquant un contenant*   monujo = *porte-monnaie*   supujo = *soupière*
- **...estro** = *indique un chef*   urbestro = *maire*   ŝipestro = *capitaine*   muzikestro = *chef d'orchestre*
- **bo...** = *préfixe pour la belle-famille*   bofrato = *beau-frère*   bogepatroj = *beaux-parents*
- **...anta** = *participe actif présent*   lernanta = *en train d'étudier (adjectif)*   lernanto = *étudiant (substantif)*
- **...ata** = *participe passif présent*   lernata = *étudié, appris*   La ĉapitro lernata tiun semajnon estas tre grava.

Esperanto

Français

Ies bofilo (la bofilo de iu) estas la edzo de ĝia filino.
 Ana tre ŝatas siajn bogepatrojn. Ili loĝas en vilaĝo.
 Mi demandis al la staciestro, ĉu la trajno jam foriris.
 La estraro estas la aro (grupo) de la estroj.
 Bonvolu meti la supujon sur la tablon, kaj ne forgesu la salujon. Atendu por alporti la sukerujon; ni bezonos ĝin nur kiam ni trinkos la kafon.
 Abelo estas la insekto, kiu produktas mielon.
 Parencoj estas samfamilianoj: gepatroj kaj gefiloj, gefratoj, geavoj kaj genepoj, geonkloj kaj genevoj, gekuzoj, boparencoj...
 La gefianĉoj geedziĝos venontan semajnfino.
 Vojaĝante, li renkontis junan vidvinon.
 Instruisto ŝatas, kiam la gelernantoj serioze partoprenas la kurson.
 Videble tiu ĉi kato ŝatas esti karesata.
 Li alvenis, kiam ni estis manĝantaj. La manĝoĉambro kaj la kuirejo ne estis en ordo. Ni poste ordigis ilin.
 Fiŝkaptisto estas kaptanta fiŝon.
 Freŝa neĝo aperis sur la montoj sed baldaŭ malaperos pro la varmo. La ĉielo estas sennuba.
 Noktiĝas. Jen aperas la luno kaj steloj.

*J'ai de la chance : ma belle-famille est très sympathique.
 Le chef d'Etat et tout le gouvernement étaient présents.
 J'ai oublié comment on appelle la maison des abeilles...
 Ah ! Oui ! Une ruche.
 Ce vieux couple a douze petits-enfants.
 En lisant cette phrase, je m'aperçois (remarque) que j'ai commis une erreur : j'ai oublié l'accusatif.
 Il s'est adressé aux participants de la manière suivante : ...
 Les enfants ! Veuillez ranger votre chambre, s'il vous plaît !
 Pierre est en train de lire un livre. Le livre qu'il lit est sur sa table. C'est parce qu'il est parti pêcher !
 Je suis en train de cuire un gâteau. Le gâteau en train de cuire sent déjà très bon !
 Attention ! Caresser ce chien est peut-être dangereux !
 Que c'est bon le pain frais ! Tu as raison.
 Le ciel est très beau au-dessus des montagnes.
 La nuit, j'adore observer la lune et les étoiles. Le cours se termine ; tu vas pouvoir y aller. A bientôt !*

Les participes

- **Avant l'action :** ...onta = participe **actif futur**   ...ota = participe **passif futur**
- **Pendant l'action :** ...anta = participe **actif présent**   ...ata = participe **passif présent**
- **Après l'action :** ...inta = participe **actif passé**   ...ita = participe **passif passé**
- Ces participes sont employés surtout avec le verbe être, à tous les temps : esti, estis, estas, estos, estu, estus.
- Ils peuvent être à l'origine de substantifs, d'adverbes : lernantoj (élèves), neatendite (de manière inattendue)...

Esperanto

Français

Bonvolu silenti, mi estas aŭskultanta la prelegon.
 Ĝeninte min, li eĉ ne pardonpetis.
 Mi iom timas ĉar estas trapasonta ekzamenon.
 Ĉu la trapasota ekzameno estas malfacila?
 Mi esperas, ke ne!
 Ĵurnalisto skribis artikolon pri tiu pasintjara okazintaĵo.
 Kiam li estas trinkinta kafon, li estas iom nervoza.
 Ne uzu naztukon jam uzitan...
 Li vomis la trinkitan vinon kaj la manĝitan kukon...
 Se mi estus sciinta, mi ne estus veninta!
 Ĉi-matene la ĉielo estis hela (luma) kaj blua, sed nun griziĝas. Kaj tiuj nuboj estas malhelaj; ĉu pluvos?
 Estus domaĝe se pluvos ĉar ferioj baldaŭ komenciĝos.
 Ne estu egoista! La kampoj bezonas akvon.
 Kiun landon vi dezirus viziti dum ferioj?
 Sub la branĉoj de tiu ĉi arbo estas agrabla ombro.
 Ĉu vi preferas fragojn aŭ ĉerizojn? Precipe ĉerizojn.
 Mi ŝategas serĉi fungojn en (la) arbaroj kaj (la) herbejoj.
 Promenante sur la kamparo, nia vojo trapasis belegan rivereton, kies fluanta akvo estis tiel klara (travidebla), ke oni vidis ŝtonojn sur la fundo. Ĉu ili kaŝis fiŝojn?
 Leginte tion mi pli bone komprenas, kiel uzi la participojn.

*Avant de répondre, réfléchissez bien !
 Il regarde avec envie (avide) le gâteau à manger.
 J'ai besoin de me reposer car je viens de passer un examen.
 Penses-tu avoir réussi l'examen (que tu viens de passer) ?
 J'espère, mais ne suis pas certain(e).
 J'aime la viande, mais seulement bien (longuement) cuite.
 Après avoir cherché des champignons, j'aime beaucoup les cuire et les manger... Accepterais-tu de m'accompagner ?
 L'année prochaine, je passerai mes vacances en Italie.
 Demain, ayez mangé suffisamment tôt avant le départ.
 Je regrette. Si j'avais su que tu n'avais pas mangé, je t'aurais préparé quelque chose.
 En été, le ciel est souvent bleu, clair et lumineux, mais il est gris aujourd'hui. Il pleuvra peut-être demain. En attendant, promenons-nous jusqu'à la rivière ! Son eau est très claire et, au fond, les pierres peuvent cacher de beaux poissons.
 Venez sous les branches de ce bel arbre. Il y a de l'ombre.
 Où passerez-vous le mois de juillet ? Chez mes grands-parents.*

- **...inda** = *qui mérite de...*   leginda = *qui mérite d'être lu*   vidinda = *qui mérite d'être vu*
- **...um.** = *le suffixe passe-partout, ou joker ; établit un rapport, faute de mieux, si aucun autre suffixe n'est plus approprié :*   kolo = *cou*   kolumo = *col de chemise*   akvo = *eau*   akvumi = *arroser*
- **...njo** = *diminutif féminin*   patrino = *mère*   panjo = *maman*   Ana = *Anne*   Anjo = *Annette...*
- **...ĉjo** = *diminutif masculin*   patro = *père*   paĉjo = *papa*   Petro = *Pierre*   Peĉjo = *Pierrot...*
- **anstataŭ** = *au lieu de*   **apenaŭ** = *à peine*   **kvazaŭ** = *comme si*

Esperanto

Français

Tiu filmo estis ridiga sed bedaŭrinde ne kredinda.
 Lasu min gustumi tiun kukon, kiu tiel bonodoras.
 Jes, sed nur pecon (da kuko) por plenumi vian deziron.
 Mi esperas, ke vi poste plenumos viajn taskojn.
 En Perigozo estas multaj vidindaĵoj kaj memorindaĵoj.
 Paĉjo! Mi malfacile spiras. Malfermu la butonojn de via kolumo de ĉemizo. Kial vi ĉiujn butonumis?
 Panjo timis, ke mi malvarmumos pro la malvarmo.
 Anjo! Anstataŭ ludi, vi devus studi... Vi apenaŭ laboris.
 Ĉu vi parolas la anglan (lingvon)? Apenaŭ...
 Se Peĉjo ne semos, Petro ne rikoltos.
 Multe komencite, malmulte plenumite.
 Falinta floro ne revenos al la branĉo.
 Vi timigis min, frapante al la pordo kvazaŭ vi estus fremdulo.
 Vi aspektas pli june (, kvazaŭ vi estus pli juna).
 Li estas ebria; li apenaŭ povas paŝi...
 Venontan semajnon mi ferios. Alenjo anstataŭos min.
 La estro anstataŭigis unu el siaj oficistoj (per alia).
 Ĉu vi konas la fabelon « La sep kapridoj »?
 Jes! Mi memoras, ke la lupo vokis la kapridojn imitante ilian patrinon. Poste ĝi uzis farunon por aspekti tiel blanke, kiel la kaprino. Kaj por savi siajn idojn, la patrino distranĉis la ventron de la lupo, kiu manĝis ilin. Nekredinde!

Ceux-là ne passeront pas leurs vacances ensemble, aimait dire Thierry. Tout-à-fait Thierry, ajoutait Jean-Michel. Laurent Blanc remplace Karim Benzema par Olivier Giroux. Mais Florent Malouda est-il prêt à remplacer Frank Ribéry? Il doit auparavant s'échauffer (trotter ?). La semaine dernière (passée), je prenais le soleil en Espagne. Ce pays vaut le coup d'être visité, n'est-ce pas ? Malheureusement, par la suite, le temps s'est gâté. Papa et maman ont à peine vu le soleil. Ils ont regretté... Tu as l'air d'être en colère. Pourquoi t'es-tu mis en colère ? Parce que je n'arrive pas à boutonner ma chemise. Veux-tu une part (un morceau) de gâteau ? Oui, merci. De rien. M... ! Mon morceau est tombé par terre. Tu ne peux semer du gâteau ! Tu n'en récolteras pas ! Je plaisante... Ne plaisante pas trop ! Sinon je vais me mettre en colère ! Si vous avez besoin de moi, n'hésitez pas à m'appeler. Tchao !

- **trans** = *au-delà de (en franchissant)*   **preter** = *au-delà de (en dépassant, en longeant)*
- **ekster** = *à l'extérieur de*   **laŭ** = *selon, en fonction de*   laŭ mi, vi parolas esperanton tre bone
- **ĵus** = *juste avant*   li ĵus alvenis = *il vient d'arriver*   mi ĵus eksciis tion = *je viens de l'apprendre*
- **tuj** = *tout de suite après*   li tuj alvenos = *il arrive(ra) tout de suite*   faru tion, tuj! = *fais-le, tout de suite !*

Esperanto

Français

Nevole la knabo ĵetis la pilkon trans la barilon. Sed tuj poste li feliĉe trovis truon tra la barilo kaj povis trapasi la barilon por reekhavi sian pilkon.

Estas ponto super la rivero. Ni do povos transiri la riveron kaj promeni sur la transan bordon.

Estas vojo preter la rivero.

Estas grave atenti, kiam vi preterpasas biciklantojn.

Georgo rakontas, ke la preterpasantoj rigardas la geamantojn, kiuj kisas unu la alian sur sia verda benko.

Li estas ekster nia domo: li ĵus alvenis.

Por malfermi la pordon, puŝu la prenilon. Ne! Tiru!

Permesu, sinjorino, ke mi prezentas min: mi nomiĝas...

Bonvolu paroli pli laŭte kaj malrapide: mi ne bone aŭdas (komprenas) vin. Bonvolu sidiĝi, sinjoro.

Ĉu ĝenus vin, se mi fumus? Jes, pardonu min.

Dankon pro via akcepto en via bela domo. Ne dankinde.

Li atendas ĉe la aŭtobus-haltejo por iri al la kinejo.

Kiel vi veturis? Trajne, ĝis la stacidomo, per tramo poste.

Via urbo estas granda. Mi ne konas tiun kvartalon. Jes, ĝi estas proksimume (ĉirkaŭ, pli-malpli) kvin kilometrojn larĝa. Vi povus viziti ĝiajn vizitindaĵojn.

Ĉu vi ploris? Viaj okuloj estas malsekaj.

Kie estas la necesejo? Sur la unua etaĝo.

Ĉu mi surmetu jakon aŭ mantelon? Mi ne scias, kiel vesti min... Kaj mi, ĵupon aux robon?

Rapidu! Vi ankoraŭ ne surmetis vian pantalonon, ŝtrumpetojn, ŝuojn,... Kie estas mia mansako?

Ne jetez pas des pierres de l'autre côté du mur. C'est trop dangereux. Vois-tu par le trou ? J'aimerais bien traverser ce mur. Sautez la barrière pour récupérer ton ballon !

Selon moi, ce film mérite d'être vu.

Ne laissez pas de côté votre dictionnaire : vous pourriez avoir besoin de lui. Tirez très fort cette corde (ŝnuro).

Voudriez-vous bien pousser mon véhicule ? Merci. De rien.

Veillez vous asseoir et commencer à manger. Bon appétit !

Il parle lentement mais malheureusement trop doucement.

Comment êtes-vous venu ? A pied ? Non, en voiture.

Ce quartier fait à peu près 2 kilomètres de long.

Cette serviette de bain est mouillée. Voilà ! Celle-ci est sèche.

Leurs vêtements sont dans l'armoire : vestes, pantalons, robes...

Vous avez atteint la fin de ce recueil d'exercices : félicitations !

J'espère que vous avez eu plaisir à découvrir et étudier l'espéranto. A bientôt !